18. 9. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právo advokáta na odpojení od datové schránky

Balíme si kufry na dovolenou, těšíme se na zasloužený odpočinek a ve skrytu duše doufáme, že nám v datové schránce „nepřistane“ žádná nepříjemná zpráva od soudu – výzva s lhůtou k vyjádření nebo rozhodnutí, proti kterému budeme muset podat odvolání. Přestože si to snažíme nepřipouštět, pocit úzkosti nás může doprovázet po celou dovolenou.

Pro advokáty, kteří pracují samostatně a nemají třeba ani asistentku, se taková dovolená může rychle změnit v noční můru, zejména pak tehdy, pokud taková výzva nebo rozhodnutí do datové schránky opravdu dorazí. Mnoho advokátů si proto nedovolí vzít si volno delší než deset dnů, po kterých nastává fikce doručení[1]. Datová schránka, původně dobrý sluha, se tak může stát zlým pánem.

Advokáti ve větších kancelářích jsou na tom o něco lépe, protože tam obvykle existuje možnost vzájemného zastoupení. I když ani ten nejlepší a nejochotnější kolega nemůže vyřešit všechno.

Taková situace vede k tomu, že **advokáti žijí pod neustálým tlakem termínů a povinností**, což se může negativně odrazit na jejich duševním zdraví.

Dopady na psychické zdraví

Právnická profese je **mimořádně náročná a vyžaduje značnou míru empatie**. Mnozí možná nevnímají advokacii jako pomáhající povolání, ale ve své podstatě jí skutečně je. Advokáti musí umět naslouchat, chápat a pomáhat lidem v těžkých životních situacích. Tlak na ně je obrovský, přichází jak od klientů, tak od soudů a dalších státních institucí. Slabost se neodpouští, protože v právnické branži platí Nerudovské rčení: „Kdo chvíli stál, již stojí opodál.“

Tento neustálý stres může vést k vyhoření, depresím a problémům se závislostmi. To potvrzují i statistiky. Advokát Jan Spáčil ve svém příspěvku na sociální síti LinkedIn[2] upozornil na alarmující údaje z průzkumu provedeného v USA. Podle něj 23 % právníků vážně uvažovalo o sebevraždě, 71 % zažívá úzkosti, 38 % vykazuje příznaky deprese a 33 % má problémy s alkoholem. Tato čísla jsou více než znepokojivá a vyvolávají otázku, zda bychom neměli hledat způsoby, jak tuto situaci zlepšit.

Právo na klid od elektronické komunikace

Jedním z aktuálně diskutovaných řešení je **právo zaměstnanců na klid od elektronické komunikace** po pracovní době. V roce 2017 Francie zavedla právo zaměstnanců "odpojit se" po skončení pracovní doby a během dovolené, což znamená, že nejsou povinni reagovat na pracovní emaily, telefonáty nebo zprávy.

Pro **advokáty je však situace složitější**, protože zajištění péče o klienty je jejich primární povinností. Odpojení od emailů tak advokátům samozřejmě nikdo nezaručí. Ze strany veřejné moci by ale jistá úleva přijít mohla.

Právo na dočasné odpojení od datových schránek

Mohlo by se pro advokáty zavést právo na **dočasné „odpojení" od datových schránek**, tj. právo po určitou omezenou dobu přerušit doručování zpráv do datové schránky. Ideální by bylo, kdyby tato možnost byla dostupná po dobu dvou až tří týdnů ročně s tím, že tyto týdny by musely být rozloženy s odstupem alespoň dalších dvou až tří týdnů. Společně s desetidenní lhůtou, po které nastává fikce doručení, by tak advokáti získali možnost třikrát v roce prožít dovolenou v délce lehce přesahující dva kalendářní týdny.

Samozřejmě by se právo na odpojení od datové schránky nemohlo vztahovat na některé druhy rozhodnutí – typickým příkladem jsou předběžná opatření, která by mohla být do datové schránky doručena i přes využití práva na odpojení.

Justiční prázdniny

V některých státech znají takzvané justiční prázdniny. Právní úprava, dopady „justičních prázdnin" a jejich délka a termíny se v jednotlivých zemích liší. Například v Itálii dochází v letním období na 31 dnů (od 1.8. do 31.8) každého kalendářního roku k pozastavení běhu procesních lhůt. [3] Podobnou právní úpravu má třeba Španělsko[4], Portugalsko[5], ale i další evropské státy. V rámci justičních prázdnin soudy provádějí pouze neodkladné úkony (například rozhodování o vazbách, vydání předběžných opatření apod.).

Právo na odpojení od datových schránek by mělo na rozdíl od justičních prázdnin tu výhodu, že by si advokát mohl určit, kdy své právo využije a mohl by tak dovolenou opravdu přizpůsobit svým aktuálním potřebám.

Takové opatření by umožnilo advokátům skutečně si odpočinout a načerpat nové síly, což by mohlo pozitivně ovlivnit jejich duševní zdraví i pracovní výkon. Navíc by podobná úprava mohla být postupně rozšířena i na další držitele datových schránek, což by mohlo zvýšit jejich popularitu a širší využívání.

Při pohledu na rostoucí tlak a požadavky moderního právnického povolání je důležité hledat cesty, jak udržet rovnováhu mezi pracovním a osobním životem. Přijetí takových opatření by mohlo být krokem správným směrem, jak zajistit, že advokáti budou schopni své povolání vykonávat efektivně a s potřebnou empatií, kterou tato profese vyžaduje.

Mgr. Pavla Krejčí
Advokát

DBK PARTNERS®
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.

Vinohradská 938/37
120 00 Praha 2

Tel.: +420 244 912 463
Fax: +420 244 912 803

e-mail: ak@dbkp.cz

---

[1] § 17 odst. 4 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

[2] K dispozici >> zde.

[3] K dispozici >> zde.

[4] K dispozici >> zde.

[5] K dispozici >> zde.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Lze sjednat kupní smlouvu s „utajenou“ kupní cenou?
- Novela stavebního zákona: přehled změn a dopadů do praxe po dokončení legislativního procesu
- Energetická náročnost budovy jako cenotvorný faktor
- Přechodná ustanovení novely stavebního zákona – co s vydaným závazným stanoviskem a JES?
- Koncentrace řízení v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu
- Aktuální závěry ÚS a ESLP k právům biologického otce (První část – judikatura Ústavního soudu ČR)
- Podílové spoluvlastnictví manželů po rozsudku SDEU ve věci C-300/25 Duftošek
- Předkupní právo jako možná past
- Sleva z kupní ceny vadné nemovitosti podle aktuální judikatury Nejvyššího soudu
- Povinnosti transparentnosti podle AI Actu
- Když rodič nepředá dítě - náhradní péče a úhrada nákladů podle novely rodinného práva